

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

34. Venite benedicti Patris mei: possidete regnum paratum vobis à constitutione mundi. Esuriui enim, & dedistis mihi manducare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

ponit in Deo præceptum bene operandi ad quod obligemur, sed *exhortationem tantum*. Nullam ponit in nobis necessitatem bonorum operum, aut recte viuendi, sed tantum docere Scripturam vult *optabile esse filio Dei coniungi per imitationem eius*. Deniq; nullam ponit certam repositam mercedem aut coronam iustitiæ, sed tantum, *quod recte viuendo irritum laborem non sumimus, operam non ludimus, nec frustra contendimus, quia tandem apparebit discrimen, non bonorum & malorum, sed electorum & reproborum*. Sic impostor ille Diuinas & Euangelicas Scripturas de necessaria excurione ac certa mercede bonorum operum semper inuertit, suisque impijs glossematibus sophisticè subuertit.

34. *Venite benedicti Patris mei: possidete regnum paratum vobis à constitutione mundi. Esuriui enim, & destitistis mihi manducare.*

MAGNA & singularis est huius loci euidètia, quòd vita æterna intuitu bonorum operum à Deo confertur. Quam enim iam in possessionem mittendi sùt iusti, quam ipsam hereditatem cælestem adeunt, vocat illos Iudex Christus ad capiendam possessionem, & ad hereditatem adeundam, (*Possidete enim hoc loco, κληρονομήτε*, significat, iure adoptionis in hereditatem accipite) quia opera misericordie fecerunt. Et quidem magis vulgaria, quæque penè à quolibet præstari possunt, recenset, tum vt suam immensam benignitatem ostendat, tum vt non promerentes hanc mercedem magis inexcusabiles reddat, tum deniq; vt doceat, maiora virtutum opera certissimè esse remuneranda. In vniuersum autem, pro causa adeundæ hereditatis, ponit opera iustorum

Vita æterna bonorum operum merces.

rum bona. Pupugit vehementer hic locus Caluini, bonorum operum hostem iuratum. In omnem itaque se partem versat ac reuersat, vt in tam euidenti & clara luce tenebras lectori offundat, seque ipsum per tenebras eripiat. *Si hic* (inquit) *disputatio esset de salutis nostrae causa, non malè colligerent Papistae nos bonis operibus vitam aeternam mereri; sed quum nihil aliud propositum sit Christo quam suos ad bene rectè agendum hortari, perperam ex eius verbis elicitur quid valeant operum merita.* Primum, non soli Papistae, id est Catholici moderni, sed omnes in vniuersum Patres qui hunc locum tractarunt (vt ex eorū commentarijs in hunc locū patet) ex bonis operibus nos vitam aeternam promereri collegerunt, Augustinus maximè, qui disertè contra Caluinum ita scribit. *Quare causas vel tantae mercedis, vel tanti supplicij: Percipite regnum, & ite in ignem aeternum. Quare illi perciperunt regnum? Esuriui enim, & dedistis mihi manducare. Quare isti ituri in ignem aeternum? Esuriui enim, & non dedistis mihi manducare.* Hæc ille. Sic igitur cū Augustino contra Caluinum arguimus. Si Christus in his verbis, *Percipite regnum, &c. Esuriui enim, &c.* non tractat de causa salutis nostrae, sed hortatur tantum ad bene agendum, ergo similiter in illis verbis, *Ite maledicti in ignem aeternum; Esuriui enim, & non dedistis mihi manducare,* non tractat de causa damnationis impiorū, sed deterret eos tantū à peccatis. Sed falsum ac impium istud: ergo & prius. Deinde particula vtrouique causalis, *Esuriui enim, &c.* manifestè ostendit de causa salutis & damnationis vtrouique agi. Sed occurrit hîc Caluinus & dicit. *Quòd in causali particula insistant, infirmū est. Scimus enim non causam semper sed consequentiam potius notari, quum vita aeterna iustis promittitur.* Sed o quam infirma imò insulsa hæc euasio est! Esto enim nō
semper

Primum
Caluini
effugium.

Serm. 1. de
Septuagesima.

Secundū
effugium.

semper causam sed consequentiã potius illa particula notari. Si non semper causam, ergo aliquando causam notat. Si aliquando causam notat, cur non hoc loco? Imò si in vna parte sermonis, ad maledictos quod attinet, causam necessariò notat; cur non in altera parte sermonis, ad benedictos quod attinet, causam quoque notabit? Cæterum hanc scientiam Caluini negamus, & falsam esse opinionem certò cognoscimus, quòd particula causalis, quando vita æterna iustis promittitur, aliquando consequentiam non semper causam significat. Probare hoc vel vnico exemplo debuit Caluinus. Sed facilius illi fuit fortiter asserere quod falsum est, quã illud probare quod probari non potuit. Huius igitur responsi summa infirmitate perspecta, ad aliã confugit. *Quamquam alia est clarior solutio. Neque enim bonis operibus mercedem promitti negamus, sed gratuitã, quia ex adoptione pendet.* At hæc solutio nihil melior est. Primũ enim hic concedit quod alibi semper negat, ipsis operibus mercedẽ promitti, & consequenter conferri. Deinde, merces bonorũ operũ gratuita quidẽ est ex parte radicis, quia principiũ eorum gratia est ab authore gratiæ gratuito data, debita tamen nihilominus & vera merces est quatenus cũ illa Dei gratia homo liberẽ cooperans, opera facit verẽ bona, laudabilia, Deo placentia, & ex Dei liberalitate iusta mercede digna. Quod totum ex eo quod ipse Caluinus subiungit, manifestẽ probatur. Sic enim prosequitur. *Gloriatur Paulus sibi repositam esse coronam iustitiæ. Sed vnde illi fiducia nisi quia Christi membrum erat, qui vnicus est hæres regni caelestis?* Atqui de hac fiducia nihil ibi Paulus, sed contrã, vnde fiducia acceperit, clarissimis his verbis premissit. *Bonũ certamẽ certauĩ, fidem seruauĩ, cursum consummaui:*

Tertium
effugium.

2. Tim. 4.

Opera bona
na fiducia
causa.

maui:

maui: *reposita est mihi corona, &c.* Hæcerat causa fiducia in Paulo hoc in loco, tametli verū quoq; sit alibi eum gloriari quòd membrum sit Christi. Sequitur in Caluino. *Reddendā sibi à iusto Iudice prædicat coronā illā. Sed vnde illud præmiū nisi quia & gratis adoptatus est, & iustitia donatus qua sumus omnes vacuit?* Rogat Caluinus vnde: nec videt Paulum ipsum disertissimè docuisse, vnde tacet, silet, dissimulat impostor nefarius totam illam bonorum operum suorum enumerationem à Paulo factā, vnde illud præmiū sibi retribui, idque à *iusto Iudice*, id est, per modum veræ iustitiæ, Paulus prædicat. Tacet illa verba, *Bonum certamen certavi, fidem seruavi, cursum consummaui: & quærit vnde coronam iustitiæ expectauerit.* Illa autem quæ Caluinus ponit, quia gratis adoptatus est, & iustitia donatus, id est, Dei gratia donatus, vnde operetur iuste, causæ quoque sunt redditæ coronæ, sed cause remotiores, non proximæ. Causas proximæ posuit illic Paulus, opera ipsa iustitiæ. Causas proximæ ponit in hoc Euangelio Christus, opera ipsa misericordiæ. Impostor Caluinus vrget remotiores causas, vt tollat proximæ. Vnam veritatem premit, vt alteram destruat. Vtraque veritas tenenda est, vt tota veritas teneatur. Audiamus adhuc Caluinum. *Hæc igitur duo tenenda sunt, vocari fideles ad possessionem regni cælestis bonorum operum respectu, non quia illud promeriti sunt operum iustitiæ, vel quòd eius acquirendi sibi fuerint authores, sed quia Deus iustificat quos elegit.* Istud prius duorum quæ tenenda ponit, mera impostura & vafricies est: faterur iā demum vocari fideles ad possessionem regni bonorum operum respectu, sed non quia illud promeriti sunt, verum quia Deus iustificat quos elegit. Atqui hæc duo optimè consistūt si iuxta Scri-

Caluini
impo-
stura.

Alia.

Iustifica-
tio gratui-
ta & me-
ritum be-
ne confi-
stunt.

pru-

pturarum sensum Calvinus loquitur. Deus iustificat quos elegit, id est, Deus ex impijs facit iustos quos elegit, vt sic eos iustificet: Iustificati autem seu iusti facti, *ambulant in operibus bonis quæ Deus per aliam gratiam suam præparauit in illis*, per quæ promerentur vitã æternã. Prima, inquã, iustificatio impij quam Deus facit, merè gratuita, nihil repugnat cum retributione iustorũ verè iusta. Vocantur igitur fideles in possessionem regni celestis, prius quidem à Deo iustificati gratis per Iesum Christum, sed intuitu præterea bonorũ operum quæ iam iustificati operati sunt. Quod autem Calvinus ait eos nõ promereri *operum iustitiam*, puerilis cavillatio est, quasi quando merita operum prædicamus, *operum iustitiam*, quæ iustitiæ fidei à Paulo opponitur, prædicaremus. Non ignorauit Calvinus merita operum à Catholicis doceri, quæ sunt opera iustitiæ fidei, id est, *illius iustitiæ quæ ex fide est, quæ ex Deo est*, quæ ex gratia est, non quæ sunt ex iustitia operum sine gratia & fide Christi, contra quæ Paulus disputat. Deinde quod addit Calvinus, *Vel quòd eius acquirendi sibi fuerint auctores*, putidior adhuc & insulsior cavillatio est. Quando Christus promittit hîc regnũ celeste intuitu bonorum operum, vel quãdo Catholici docent iuxta hæc Christi verba intuitu bonorũ operum promereri iustos vitam æternam, non faciunt ipsos iustos acquirendi regni sibi ipsis auctores, sed faciunt eos diuinæ gratiæ & huius tantæ mercedis cooperatores. Vnde D. Bernardus. *Ibi Deus benignè homini merita constituit, vbi per ipsum & cum ipso boni quippiam operari dignanter instituit. Hinc coadiutores Dei & cooperatores Spiritus Sancti, promeritores regni nos esse præsumimus. Hæc ille. Quia cooperatores Spiritus S. ideo promeritores regni. Cooperatores,*

res,

res, non authores. Per Christum & cum Christo bonum operamur, non ex nobis ipsis, vt authores vel vnici vel præcipui bonorum operum.

Audiamus nunc secundum quod teneri iubet Calvinus. *Deinde, quamvis duce Spiritu ad studium iustitiæ aspirant, quia tamen legi Dei nunquam satisfaciunt, nullam illis mercedem deberi, sed mercedem vocari quod gratis donatur. Quot verba tot vel mendacia vel imposturæ. Christiani fideles ductu Spiritus Sancti non solum ad studium iustitiæ aspirant (quod solum vaser Calvinus ait) sed ipsam iustitiam exercent & operantur. Duce Spiritu facta carnis mortificant, ambulant secundum spiritum, non secundum carnem, ambulant in nouitate vitæ, non dominatur illis peccatum, condelectantur legi Dei secundum interiorem hominem, faciunt quæ Deo placita sunt: sic ipsam iustitiam exercent. Deinde satisfaciunt legi Dei, quod negat Calvinus. Dillectio proximi implet legem, ait Apostolus. Aut ergo nemo diligit proximū, aut aliqui implent legem. Quod si implent legem, satisfaciunt ei. Quod autem concludit mercedem vocari quod gratis donatur, nihil aliud quàm diuinas Scripturas corrigat, adeoque falsi arguit. Paulus enim coronam iustitiæ hanc mercedem vocat, & à iusto Iudice reddi ait. Sic ergo vita æterna merces est, vt iustè reddatur, non solum gratis donetur. Gratia quidem est vita æterna, & gratis donatur, quatenus radix & principium totius iustitiæ nostræ Dei gratia est; sed ratione operum quæ ex hac radice pullulant, verè & propriè merces est, & iustè redditur vt corona iustitiæ, quatenus videlicet iustitia nostra per cooperationem liberi arbitrij verè nostra est. Vtrumq; Scriptura docet, vt suprà accepimus, & alibi latius disputatum est. Frustra igitur & inaniter Calvinus contra hunc stimulum calcitra-*

Quartum
effugium.

Rom. 6.
& 7.

1. Ioan. 3.

Rom. 13.

2. Tim. 4.

citavit. Omnem quidem movit lapidem ut eundem veritatem eluderet : sed fortis est veritas, & vincit.

IN MATTHÆI CAP. 26.

11. Pauperes semper habebitis vobiscum, me autem non semper habebitis.

GARRIT hoc loco quædam Calvinus contra sumptuosos Dei cultus & ceremoniarum in Ecclesijs Catholicis splendorem; & Iudæ proditoris animum ac vocem studiosè imitatus, in hæc verba concludit. *Huius loci summa est: Licet Dominus nos & nostra omnia sibi dicari iubeat, non tamen quo ad se alium quàm spirituales cultum exigere, qui nullis impensis constat: sed potius velle in pauperes erogari, quæ stultè ad eum colendum impendit superstitio. An non expressis verbis cum Iudæ proditore auaro concludit, Vt quid perditio hæc? Potuit vendari plusquam trecentis denarijs, & dari pauperibus? An non Iudæ causam agit, & quod ille de hoc unguento, hoc Calvinus de toto externo Dei cultu pronuntiat, in pauperes erogandum esse quod ad Deum colendum impendit religio? Prorsus in eadem sententia est, & eundem affectum eadem conclusione patefecit. De re ipsa, totaque hac externa Christi veneratione, quam in posterum hoc loco prohiberi Calvinus vult, in eiusdem historię apud Diuū Ioannem repetitione, vbi paulo neruosius Calvinus disputat, plenius disseremus; & puridas Caluini corruptelas, fauente Deo, illic aperiemus.*

Calvinus Iudæ suffragatur contra Christū.

Ad Ioan. cap. 12.

